

Az alakulat gazdasági tevékenységének tervezése

Tavadze R. vezérőrnagy

*(Rövidített fordítás a „Til i Sztabzsenyije” c. folyóirat
1978. 11. számából)*

A személyi állomány kiképzésének és nevelésének bonyolultsága korszerű viszonyok között, az egységek és a hajók legújabb technikával és fegyverekkel való felszerelése, a személyi állomány anyagi biztosításának jelentős javítása szükségessé teszi a csapatgazdálkodás állandó korszerűsítését és erősítését.

A csapatgazdálkodás magas fokú hatékonysága biztosításának legfontosabb tényezője az idejében való, pontos, tudományosan megalapozott tervezés. A tervezés képezi a csapat- (hajó-) gazdálkodásnak az alakulat parancsnoka, annak helyettesei és a törzs részéről való irányításának az alapját. A sokoldalúan átgondolt terv lehetővé teszi a fő feladatok megjelölését, a szolgálati ágak erőfeszítésének helyes elosztását, a katonai kollektíva élete és kiképzése hadtápbiztosításának operatív és hozzáértő irányítását, az anyagi, munka- és pénztartalékok leg gazdaságosabb és legcélszerűbb felhasználását.

Erről meggyőzően tanúskodik az élet, a körzet csapatainak gyakorlatából vett példák. Az az alakulat, ahol a parancsnok hadtáphelyettese Szergejenko Ju. őrnagy, benevezve a „legjobb csapatgazdálkodás és pénzügyi szolgálat” c. elnyeréséért folyó hadseregversenyebe, magas eredményeket ért el és a harmadik helyezést érdemelte ki a fegyveres erőkön belül. A siker nagymértékben magyarázható a munka pontos megszervezésével, amit elősegített az alakulat éves gazdasági tervének időben történő és hozzáértő elkészítése.

A tervezés szigorúan a Szovjetunió Fegyveres Erői csapat- (hajó-) gazdálkodására vonatkozó utasítás előírásainak megfelelően történt. Az alakulat parancsnokának hadtáphelyettese az utasításban előírtaknak megfelelően készítette el a tervet. Annak összeállításában azonban részt vettek a parancsnok helyettesei, a a szolgálatiág-főnökök és más szolgálati közegek. Azok lényeges javaslatokat tettek a kiképző anyagi bázis korszerűsítésére, a személyi állomány anyagi és életkörülményeinek javítására vonatkozóan.

Szergejenko őrnagy először részletesen tanulmányozta a harc- és politikai kiképzési tervet, és számba vette a hadtáptörzs és szolgálati ágak részvételét igénylő rendezvényeket, utasításokat kapott az alakulat parancsnokától és az előjáró parancsnokoktól a gazdasági tevékenység kérdéseire vonatkozóan. A kiképzési év a csapatoknál korábban kezdődik a gazdasági évnél. Ez lehetővé teszi az

okmány időben és az előljáró parancsnokok utasításainak figyelembevételével történő elkészítését.

Azonkívül a hadtápfőnök összegyűjtötte az alakulat harcérték-állományára, anyagi eszközökkel való ellátottságára, a laktanya- és lakóépületek, más gazdasági, technikai és egészségügyi rendeltetésű objektumok, továbbá a kiképzési-anyagi bázis állapotára vonatkozó adatokat. Szergejenko meghívta a szolgálatiág-főnököket és velük együtt még egyszer elemezte a folyó évi gazdasági terv végrehajtására vonatkozó adatokat, az alakulat belső ellenőrző bizottságainak és okmányszerű ellenőrzéseinek jegyzőkönyveit. Az elkövetkezendő évre vonatkozó terv elkészítéséhez ez azonban nem bizonyult elegendőnek. A tisztek megismerkedtek az anyagi és pénzeszközök kiutalására vonatkozó adatokkal, a technika üzemóra-felhasználás normáival, az üzemanyag-fogyasztási kiszabatokkal, az ellátási tervekkel, táblázatokkal és normákkal, az újonnan építendő és nagyjavításra szoruló objektumok jóváhagyott jegyzékeivel.

A terv meghatározta a szolgálati ágak előtt álló fő feladatokat, a harc- és mozgósítási készenlét, a harc- és politikai kiképzés biztosításával, az anyagi-technikai bázis korszerűsítésével kapcsolatos rendezvényeket. A terv előirányozta a korszerű munkamódszerek és -formák felkutatását és meghonosítását, a személyi állomány anyagi és életkörülményei további javítása kiegészítő tartalékainak felkutatását.

Az alakulat véglegesen korrigált éves gazdasági tervét aláírta a parancsnok hadtáphelyettese Szergejenko Ju. őrnagy, a törzsfőnök és az egységparancsnok hagyta jóvá és azt az év folyamán szigorúan végrehajtották.

Az élet nem áll meg egy helyben és az utasításban külön szó is van arról, hogy a kialakult helyzettől, továbbá az előljáró törzsektől és szolgálati ágaktól beérkezett új adatoktól függően a tervben az év folyamán változtatásokat lehet eszközölni. Ezért fontos, hogy a tervezéssel foglalkozó tisztek ne csak rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel, hanem állandóan alakítsák ki magukban az olyan tulajdonságokat, mint az előrelátás, a legfontosabb kiválasztásának ismerete stb.

Jellemző, hogy ennél az alakulatnál a csapat- (hajó-) gazdálkodásra vonatkozó utasításnak és a csapatok életszínvonalának javításával foglalkozó hadsereg-értekezlet javaslatainak megfelelően a tervek realizálásában aktívan részt vesznek a parancsnok, a politikai munkások, más szolgálatiág-vezetők, a párt- és komszomol-aktíva. Azok állandóan gondoskodnak a katonák anyagi és életkörülményeivel kapcsolatos igényeinek kielégítéséről, mivel ebben látják az aleggységek harcckészültsége növekedésének egyik leghatásosabb eszközét. A terv elkészítésének napjaiban a parancsnok megkövetelte azt, hogy alaposan elemezzék az ügyek állását minden területen, vegyék figyelembe és számolják fel a feltárt hiányosságokat, általánosítsák a pozitív tapasztalatokat, az év folyamán többször meghallgatta hadtáphelyettesét azzal kapcsolatosan, hogyan realizálják annak utasításait és összességében az éves gazdasági tervet. Valamennyi előirányzott rendezvényt anyagilag biztosították, alátámasztották konkrét szervezői munkával. Véleményünk szerint ez a sikerek záloga. És nem véletlen, hogy annál az alakulatnál, amelyikről szövegtünk, az előirányzott munkák többségét végrehajtották.

Sajnos, azonban találkozhatunk más jellegű tényekkel is. Így pl. az az alakulat, melynek a parancsnok hadtáphelyettese Vlaszenko V. őrnagy, eléggé alacsony értékelést kapott a téli kiképzési időszak eredménye ellenőrzésének során.

A tisztek, mindenekelőtt azonban Vlaszenko elvtárs és a szolgálatiág-vezetők valószínűleg nem rendelkeztek olyan szervezőképességgel, hogy olyan megalapozottan, átgondoltan tervezzék meg a rendezvényeket és valósítsák meg azokat a gyakorlatban, ahogyan azt tette Szergejenko őrnagy. Itt nyilvánvaló a csapatgazdálkodás tervszerű irányításának lebecsülése. Lényegében az itt formálisan folyik. A parancsnok hadtáphelyettesének alárendeltségébe nem tartozó szolgálatiág-főnökök általában nem vesznek részt az éves gazdasági terv kidolgozásában.

A tervszerű munkához való hozzászoktatás nálunk a szolgálati közegek összehasonlásainak és értekezleteinek, az ellenőrzések alatti beszélgetések útján történik. Összességében ahogyan mi arról Szergejenko őrnagy példáján is meggyőződhattünk, az csak pozitív eredményeket hozhat. A Vlaszenko őrnagy alakulatánál történtek felsorolása azt bizonyítja, hogy az ismereteken kívül szükség van arra is, hogy a szolgálati közeget érdekeltté kell tenni az általános sikerekben, magas fokú felelősséggel kell, hogy tartozzanak a tervezés minőségéért és a tervezett végrehajtásért, az ügyek állásáért az alakulatnál. Ezen tulajdonságok kialakításában nagy szerep hárul a pártszervezetekre, a társadalomra.

A terv tekintélyét és annak teljes realizálását biztosító elengedhetetlen feltételét a rendezvények kidolgozásához való alkotó viszonyulás képezi, a helyi sajátosságoktól, a megoldandó feladatok jellegétől, a csapatgazdálkodás anyagi-technikai bázisának állapotától függően. Amennyiben az csak a munkák egyszerű felsorolását, az elmúlt évek rendezvényeinek ismételését fogja képezni, akkor az ilyen alakulat hadtápbiztosítása aligha fog szervezeten, megszokás nélkül folyni.

A hadtáp szakemberek kiképzésének folyamán újra és újra emlékeztetni kell arra, hogy még a legkifogástalanabb terv realizálása sem lehetséges teljes egészében, ha azt nem kapcsoljuk össze a napi szervezői munkával, végrehajtásának állandó ellenőrzésével. Az ügyek állásának rendszeres és mélyreható elemzése lehetővé teszi a tervezésben előforduló hiányosságok időben történő felfedezését, az új tartalékok feltárását.

A tervek realizálása általában biztosítható, hogyha a gazdasági tevékenységben aktívan részt fog venni, nemcsak a parancsnok, annak helyettesei és a hadtáp szakemberek, hanem a párt-, szak- és komszomol-szervezetek és az egész személyi állomány is. Ésszerűen járnak el ott, ahol a laktanya kényelmesebbé tételével, folyó javításával kapcsolatos rendszabályokat a társadalom képviselőinek jelenlétében készítik el.

A csapatgazdálkodás évről évre bonyolultabbá válik. Annak vezetése során felmerül számtalan olyan kérdés, amelyeket nap mint nap, óráról órára meg kell oldani. Ennek eredményes megoldására csak azok az egységparancsnokok, helyettesek, szolgálatiág-vezetők alkalmasak, akik kifogástalanul ismerik feladataikat, kezdeményezők és vállalkozó szelleműek, átgondoltan tudományos meg-alapozottsággal készítik a terveket, állhatatosan törekednek arra, hogy a tervet megvalósítsák az életben.